

ÚSTAV ETNOLOGIE FILOZOFICKÉ FAKULTY UNIVERZITY KARLOVY

Autor bakalářské práce: Sára Vondrášková

Název práce: *Vzorce v kulturní performaci*

Oponent práce: Doc. PhDr. Václav Soukup, CSc.

Vedoucí práce: Doc. PhDr. Martin Soukup, Ph.D.

POSUDEK OPONENTA PRÁCE

Předmětem bakalářské práce Sáry Vondráškové je teoretická analýza vybraných faktorů, které, ovlivňují kreativní proces, jehož výsledkem je umělecké dílo. V centru autorčina zájmu stojí fenomén „vzorců v kulturní performaci“, jejichž podstatu se autorka snaží nacházet v dichotomických kategoriích a principech jako jsou dionýský a apollinský typ kultury nebo fenomén reduktivního a restitativního přístupu ke studiu sociokulturních jevů. Práci tvoří osm, relativně samostatných kapitol, v nichž se autorka pokouší z různých úhlů pohledu analyzovat a interpretovat problematiku faktorů umělecké tvorby, které jsou prezentovány jako svébytné „vzorce“ determinující různé dimenze a funkce lidské kreativity. Takto ambiciózně vymezený cíl práce se ale z hlediska koncepce celé práce postupně rozpadá do povrchně prezentovaných tematických celků, jako jsou (1) reduktivní a restitativní přístup, (2) čas jako faktor, (3) dionýský a apollinský typ, (5) umělecké dílo jako prostředek účinku, (6) imaginace, (7) technika, extenze těla, (8) význam uměleckého díla a jeho tvářnost, (8) emoce. Již z přehledu jednotlivých kapitol práce je zřejmé, že nebylo v silách autorky takto široké tematické okruhy zpracovat v rámci rozsahem omezené bakalářské práce. Problémové je zejména systémové propojení, resp. nepropojení, zkoumaných problémů do uceleného celku. Za přínos práce lze sice označit originální téma, které se autorka rozhodla zpracovat z interdisciplinární perspektivy, ale zvolený postup a celková koncepce bakalářské práce naplnění stanoveného cíle podle mého názoru neumožnily. Orientace a kompetence studenta v dané problematice je evidentně velice nízká. Dostatečně výmluvná je z tohoto hlediska subkapitola 1.4. *Současný stav problematiky*, jež nenaplnuje požadavek zmapování relevantních vědeckých prací, které se daným tématem zabývají. Tato skutečnost se promítla také do práce s odbornou literaturou, která je vzhledem ke stanoveným tematickým okruhům nedostatečná. Za diskutabilní je možné označit i vhodnost zvolených metod, které autorka použila při zpracování tématu. Provedené analýzy, opírající se o teoretické prameny, jsou

povrchní nebo zavádějící, jako je tomu například při prezentaci *Apollóna a Dionýsa dle Kerényie a Benedictové* (s. 22-23). Za problematickou považuji také formulaci konkrétních cílů práce i míru jejich splnění. Z předloženého textu totiž příliš nevyplývá, co vlastně chtěla autorka zjistit a co nakonec podnětného zjistila. Příčinou může být skutečnost, že jednoznačně nevymezila ani neoperacionalizovala klíčovou kategorii své práce – pojem vzorce. Za vágní a diskutabilní považuji i vymezení dalších významných kategorií jako například pojmu technika (s. 11) nebo umění (s. 11). Kromě svévolného zacházení s vědeckými pojmy práci negativně poznamenala vysoká míra autorčiných subjektivních tvrzení a myšlenkových zkratů. Tato skutečnost způsobila, že se čtenář v autorčině textu „ztrácí“ a uniká mu smysl celé práce. Proto bych byl rád, aby v průběhu vlastní obhajoby autorka jednoznačně vymezila (definovala a operacionalizovala) ústřední kategorii své práce (vzorce) a konkrétně „popsala procesy a jejich vzorce, které ovlivňují tvorbu a kreativitu jedince a mají tak vliv na podobu a výpověď uměleckého díla“ (s. 40). Téma práce považuji za nesmírně nosné a oceňuji také autorčino zaujetí zkoumanou problematikou, které bezpochyby souvisí s její vlastní uměleckou a interpretační tvorbou. O to více mě při hodnocení této práce zamrzely takové nešvary, jako jsou nekoncepčnost, povrchnost, terminologická nepřesnost a neujasněnost metodologických i teoretických východisek.

Obecně je možné konstatovat, že práce nespĺňuje požadavky kladené na bakalářskou práci. Navzdory nosnému tématu, vzhledem k výše uvedeným nedostatkům, nedoporučuji tuto bakalářskou práci k obhajobě.

V Praze 29.1.2015

Doc. PhDr. Václav Soukup, CSc.